

2024

Pedagogisk årsplan for Lørenskogbarnehagene

Rolvsrud barnehage

Lørenskog
kommune

Innholdsfortegnelse

Forord	3
1. Innledning – Lørenskogbarnehagene	4
1.1 Vårt verdigrunnlag	5
1.2 Presentasjon av navn barnehage	6
2. Barnehagens innhold og oppgave	8
2.1 Omsorg.....	8
2.2 Lek - vennskap	9
2.3 Danning og læring	11
2.4 Barns medvirkning.....	12
2.5 Barnehagens digitale praksis.	13
2.6 Barnehagens språkmiljø.....	14
2.7 Barnehagens psykososiale miljø.....	15
2.8 Forebygging av seksuelle overgrep	16
2.9 Bærekraftig utvikling.....	17
2.10 Kosthold	19
2.11 Trygg i Barnehagen.....	19
2.12 Trafikksikkerhet i Lørenskogbarnehagene.....	18
3. Barnehagen som pedagogisk virksomhet	21
4. Samarbeid	23
4.1 Samarbeid hjem og barnehage	23
4.2 Overganger	24
4.3 Tverrfaglig samarbeid i barnehagen	24
5. Arbeidsmåter, progresjon og fagområdene hånd i hånd	25
5.1 Progresjonsplan - fagområdene	25
5.2 Periodeplan 2024.....	29

Forord

Ifølge lov om barnehager skal alle barnehager utarbeide en årsplan. Årsplanen skal inneholde informasjon om hvordan barnehagen skal arbeide med omsorg, danning, lek og læring. Dette for å fremme barnas allsidige utvikling og for å ivareta samarbeid med barnas hjem.

Årsplanen skal også gi informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold skal følges opp, dokumenteres og vurderes. Konkretisering av barnehagens arbeid for barns medvirkning må beskrives i årsplanen. Barnehagens årsplan fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg og skal følge kalenderåret.

En felles mal for årsplan for de kommunale barnehagene skal bidra til at det blir et likeverdig og enhetlig barnehagetilbud i alle Lørenskogbarnehager for alle barn og foreldre. Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i barnehagene i Lørenskog.

Årsplanen er utarbeidet på grunnlag av:

- Lov om barnehage.
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.
- Kommuneplan for Lørenskog og Kvalitet i barnehage og skole – strategisk plan 2018-2026.
- Lørenskogs standarder for samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole.
- Barnehagens vedtekter.
- Lørenskog kommunes verdier.

Årsplanens funksjoner ifølge lov om barnehager:

- Det skal være et arbeidsverktøy for ansatte. Det er for å sikre at barnehagens personell styrer barnehagen i en bevisst og uttalt retning. Hver enkelt barnehage avgjør hvilke andre konkrete planer de ønsker å utarbeide for kortere eller lengre perioder.
- Gjennom årsplanen får foresatte et godt innblikk i barnehagens arbeid, og kan se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene og de overordnede målene. Dette gir foresatte en reell mulighet til å påvirke innholdet i barnehagen.
- Et grunnlag for barnehagemyndighetens tilsyn i barnehagen.
- Gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte.

Barnehagen ses på som en del av utdanningsløpet der lek, språk og god relasjonskompetanse er spesielle faglige utviklingsområder.

1. Innledning – Lørenskogbarnehagene

Nasjonale- og kommunale planer påvirker barnehagens arbeid. Kommuneplanen er Lørenskog kommunes overordnede styringsdokument for oppvekst og utdanning og angir følgende mål for barnehage:

Mål:

- Barnehagene og skolene forebygger, stopper og følger opp utestenging, mobbing og uheldige samspillsmønstre.
- Det er riktig kapasitet og kvalitet i barnehage og skole.
- Tjenestetilbudet rettet mot barn, unge og familier er i tråd med føringer i barnevernreformen (oppvekstreformen)

Kvalitet i barnehage og skole – strategisk plan 2018-2026 handler om barnehagens pedagogiske virksomhet. Strategien omhandler fire hovedområder. Disse er basert på faglige vurderinger av dagens situasjon og vurderinger av hvilke trender og utviklingstrekk som vil prege samfunnsutviklingen for barnehage og skole i årene fremover - danning og læring, ledelse, inkludering og samarbeid.

Områdene blir konkretisert senere i planen.

1.1 Vårt verdigrunnlag

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Personalet har som rollemodeller et særlig ansvar for at barnehagens verdigrunnlag etterleves i praksis. Refleksjoner over egne verdier og handlinger inngår i personalets pedagogiske drøftinger.

Barnehagens verdigrunnlag bygger blant annet på:

- «Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi» (Lov om barnehager).
- «Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.» (Rammeplan for barnehagen)
- «Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet» (Rammeplan for barnehagen)

Lørenskog kommunen har tre verdier som gjelder for alle ansatte i kommunen. Verdiene skal kjennetegne kommunen i vårt møte med innbyggere og brukere av kommunale tjenester.

VÅRE VERDIER OG HVA DET BETYR FOR OSS:

◆ **ÅPEN**
◆ **TROVERDIG**
◆ **ENGASJERT**

Åpen:

Vi møter innbyggerne og hverandre med åpenhet, tillit og toleranse.
Vi er romslige og gir plass for forskjellighet.

Troverdig:

Vi holder det vi lover
Vi behandler alle profesjonelt.
Vi gir presis og objektiv informasjon.

Engasjert:

Vi engasjerer oss faglig og personlig og streber etter å utgjøre en forskjell.
Vi er fleksible og forandringsvillige, og setter pris på nye ideer og initiativ.

1.2 Presentasjon av Rolvsrud barnehage

Rolvsrud barnehage
Margarethas vei 13
1473 Lørenskog
Tlf 94010901
Hjemmeside: www.rolvsrud.barnehage.lorenskog.no

Åpningstid: 07.00 - 17.00.

Facebook: <https://www.facebook.com/Rolvsrud-Barnehage-103204237987421>

Rolvsrud barnehage åpnet høsten 2005. Det er en stor og moderne barnehage med et fantastisk bygg over 2 plan. Det er for tiden 95 barn i alderen 1-6 år, fordelt på 5 avdelinger. Alle våre avdelinger har 19 barn mellom 1 og 6 år.
Det er 25 ansatte som har barnehagen som sitt arbeidssted. Til sammen er det 11 pedagoger samt mange dyktige barne- og ungdomsarbeidere, fagarbeidere og assistenter.

Barnehagen ligger sentralt på Lørenskog, inne på Rolvsrud park og har Rolvsrudhjemmet som nærmeste nabo. Vi har skogen i umiddelbar nærhet, og gangavstand til Langvannet, Rolvsrud stadion og Lørenskog Hus med bibliotek og kultursenter.

Vi legger stor vekt på kosthold, og alle måltider tilberedes-, og serveres i barnehagen. I tillegg får vi én dag i uken levert ferdig middag fra MatiBox.
Vi er opptatt av å ha god kontakt og kommunikasjon med barn og foreldre, og jobber for å imøtekomme alles individuelle behov.

Barnehagens visjon:

LEK, LÆRING, LIV OG LATTER

Vårt ønske og mål er at barnas dag i barnehagen preges av lek, læring, liv og latter.

Barnehagens innhold er bygget på **lek**. Lek er barns grunnleggende uttrykksform og er lystbetont og selvinitiert i tillegg til å være et redskap for bearbeiding av inntrykk, utvikling og læring.

Barnehagen er en del av utdanningsforløpet og en viktig arena for **læring**. Her skal de utvikle seg på alle områder og de skal danne grunnlaget for sitt videre liv som en del av et sosialt samfunn.

Vi har som mål at barna skal ha en hverdag hvor **liv** og **latter** er viktige bestanddeler. Barna i Rolvsrud barnehage får oppleve et miljø hvor de kan være trygge og føle glede, noe som igjen er en viktig forutsetning for læring og utvikling.

Lek og humoristisk samspill er en viktig del av gjensidig anerkjennelse mellom voksne og barn i barnehagen.

2. Barnehagens innhold og oppgave

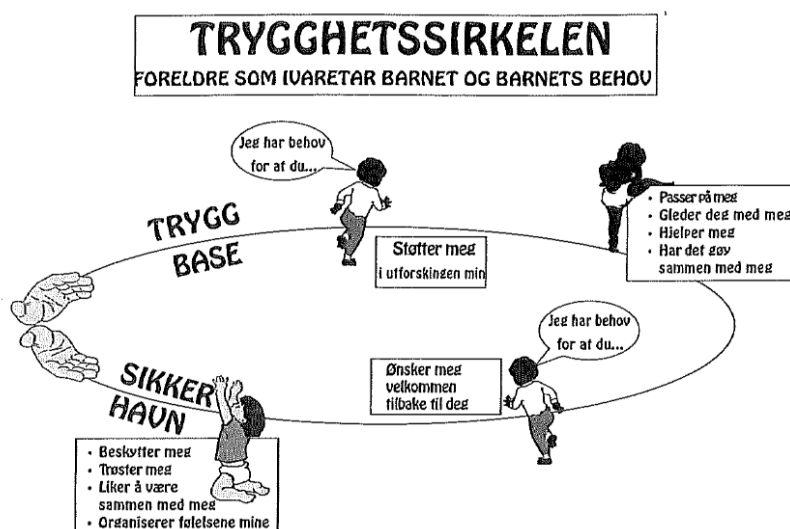
2.1 Omsorg

Alle barn blir sett og får hjelp og støtte til det de har behov for. Omsorg handler både om forholdet mellom barna og personalet og barnas omsorg for hverandre.

Omsorg er grunnleggende for barnets trivsel og læring. Vi møter barna med nærhet, omsorg og varme. Det er viktig at alle føler seg trygge i barnehagen og at de opplever seg som en del av fellesskapet. Vi jobber bevisst med å få barna til å stole på hverandre og huske på at det er plass til alle i fellesskapet. Uavhengig av avdelingstilhørighet, har alle ansatte ansvar for alle barn, vi er fem avdelinger, men ett hus.

Hvert enkelt barn er forskjellig og skal behandles ulikt, men likevel behandles barna med likeverd. Det handler om å se hvert enkelt barn med de forutsetninger det har. I anerkjennende kommunikasjon er det også viktig og ikke alltid å ha svar, men å kunne undre seg og lytte til det barnet har å si. På denne måten lærer barnet selv å finne svar på det en lurte på.

COS – trygghets sirkelen:

Det mest sentrale begrepet innenfor tilknytningsteori er *trygg base*. Begrepet beskriver to aspekter ved den voksnes omsorgsevne. Vi i Rolvsrud barnehage ønsker å være

- -en trygg base for barnets utforskning
- -en «sikker havn» som barnet kan vende seg tilbake til dersom det opplever trussel eller fare.

Når vi voksne viser dette, vil barnet våge å «reise ut i verden», men samtidig søke tilbake til den sikre havnen når verden utenfor begynner å føles utrygg.

Barnehagen legger til rette for ro og hvile etter hvert enkelt barns behov, uansett alder.

Barna sover ute, så langt det er forsvarlig.

2.2 Lek - vennskap

Barn deltar i variert lek der de utvikler kompetanse og danner gode relasjoner.

Barnehagen ønsker vi at alle barn skal føle seg betydningsfulle, og vite at andre også er det. De får oppleve mestring og skal kunne glede seg på andres vegne. Dette krever en sosial kompetanse som de voksne i barnehagen, sammen med foreldrene, legger til rette for at barna utvikler.

De voksne er gode empatiske forbilder og gir barna hjelp og veiledning. Med grunnleggende verdier som solidaritet, nestekjærlighet og tilgivelse vil barna kunne utvikle gode ferdigheter i å mestre konflikter og uenighet. Dette lærer barn best med støtte og oppfølging fra nære, engasjerte voksne. Voksne er bekreftende og anerkjennende i sin omgang med barna. Det er de voksnes ansvar å legge til rette for at det bygges gode relasjoner. Barna opplever at de selv og alle andre i barnehagen er viktige og nødvendige ressurser for fellesskapet.

Personalet skal

- Støtte barnas initiativ til samspill
- Bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre
- Voksne observerer barn i den frie leken for å sikre at alle har det bra.
- Personalet skal være veileder og inspirator for å utvikle leken eller utvide den.

Barn lærer og erfarer hele tiden, og barn lærer gjennom egne handlinger. Lek er metoden for all læring og barnehagen tilrettelegger for at barna introduseres for nye situasjoner, temaer og redskaper som bidrar til gode læringsprosesser.

Trygghet er viktig for læring. Leken er barnas viktigste læringsarena og uttrykksmåte. Leken gir barn kunnskaper om seg selv og andre, og er en viktig del av det sosiale samspillet i barnehagen.

Barnas utvikling og læring skjer gjennom ulike læringssituasjoner:

- Formelle læringssituasjoner; styrte eller planlagte aktiviteter
- Uformelle læringssituasjoner; det som kommer spontant og som ikke er planlagt.

Alle 5 avdelingene har barn i alderen 0-6 år. De har det samme utgangspunktet og det ligger godt til rette for samarbeid på tvers av alle avdelingene. Barnas behov er ulike og fordrer derfor et utstrakt samarbeid. Fokuset settes på at vi er ett hus med 5 avdelinger. Barna blir utfordret på sine sosiale ferdigheter i grupper med stort aldersspenn. De store hjelper de små og er gode forbilder. De små har noen å strekke seg etter.

Lek er barns grunnleggende uttrykksform. Barn leker fordi det skaper mening og fordi det er morsomt. Vi setter av god tid til barns frie valg av lek. For oss er det viktig at leken gis god plass både ute og inne. Samarbeid på tvers av avdelingene gir barna stor mulighet til et bredt spekter av lekekamerater og lekemiljø.

I tillegg til leken, er hverdagsaktiviteter som måltid, av- og påkledning, samlinger osv, en viktig kilde til læring og utvikling. Vi ser at barn lærer av hverandre og får god sosial trening ved måltidet. Vi velger derfor å bruke ekstra tid og ressurser på måltidene.

Personalet skal:

- Være trygge og tydelige og legge til rette for barna slik at leken blir en positiv og god opplevelse
- Bidra aktivt til at alle kommer inn i leken og ivareta de som ønsker tid til å leke alene
- Sørge for felles prosjekter som alle er deltakende i og som gir en felles referanse

Aldershomogene grupper

Vi har aldershomogene grupper på tvers av avdelingene og de er fordelt slik:

Dinosaurene - 5/6 åringene

Dinosaurusgruppe

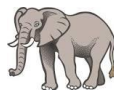
Hver onsdag, da er de en egen avdeling med base på fellesrommet.

Elefantene - 4/5 åringene

Elefantgruppe

Torsdag kl 10.00 – 11.30

Krokodillene - 3 /4åringer

Samles til lek og fysisk aktivitet på fellesrommet hver fredag kl 10.30-11.00.

Disse tre gruppene gjennomføres ukentlig, med unntak av i hvit uke – se forklaring lenger ned

Aldershomogene grupper har vi for at:

- Barna blir kjent med flere barn på huset og barn på samme alder får leke sammen, og føle samhørighet med hverandre.
- Barna får aktiviteter som er spesielt tilrettelagt for den enkelte aldersgruppe
- Barna blir godt kjent med noen av de barna de begynner på skolen sammen med
- Det er barnehagelærere fra alle fem avdelingene som har ansvar for Elefant- og Dinosaurusgruppene

I gruppene jobber vi mye med lek, både frilek og organisert lek. Vi jobber med musikk, forming, matematikk (SMIL), for Elefantene spesielt, språktrening, sosial kompetanse og friluftsliv. Vi har også eventyrstunder, teater og dramatisering.

Vi har forskjellige formingsaktiviteter med ulikt materiell og ulike verktøy.

De eldste barna får også mer skoleforberedende oppgaver. Det er søkelys på ferdigheter som selvstendighet, lære å ta ansvar for seg og sitt og evne til å motta beskjeder.

Videre deltar de i kulturprosjektet på våren, fotballcup og vanntilvenningskurs i juni.

For de yngste barna våre, Spurver og Ekorn, har vi tilrettelagt opplegg i smågrupper inne på avdelingen eller ute.

2.3 Danning og læring

Danning bidrar til at barna forstår felles verdier og normer som er viktige for demokratisk fellesskap. Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positiv selvforståelse. Barna opplever et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

Barnehagen skal i samarbeid med hjemmet bidra til gode dannelsprosesser for å gjøre barn i stand til å se seg selv i et større fellesskap. Danning er en livslang prosess hvor fokus er utvikling av barns evne til refleksjon rundt egne handlinger og væremåter. Danning skjer i samspill med omverden og omfatter viktige områder som omsorg, utvikling, læring, oppdragelse og sosialisering.

Personalet skal:

- Støtte barnas utvikling til å få en positiv selvforståelse og til å oppleve seg selv som en viktig del av fellesskapet og samfunnet
- Utfordre barnas tenkning og utforsking, med mål om at barna utvikler evne til kritisk tenkning og en opplevelse av at de kan bidra til endring

Mangfold og gjensidig respekt er en del av dannelsprosessen.

Barna lærer at vi alle er forskjellige, de lærer å respektere hverandre og at alle er en del av et fellesskap med sine styrker og ressurser.

I Rolvsrud barnehage har vi stort mangfold med mange nasjoner representert. Vi lærer om merkedager, tradisjoner og kulturer representert i barnegruppene, i samarbeid med barnas hjem.

En oppgave for barnehagen er å skape interesse for samfunnets mangfold gjennom å undre seg over at det finnes mange forskjellige måter å forstå ting på og leve sammen på. I Rolvsrud barnehage tar vi utgangspunkt i barnas erfaringer og opplevelser og bygger videre på dette for at alle skal utvikle respekt for hverandre og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap. Vi ser på mangfold som en ressurs og vi arbeider for at alle utvikler positiv nysgjerrighet og at alle gleder seg over likheter og ulikheter. Vi ønsker at barna får oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Vi lar barna få kjennskap til religioner som er representert i barnegruppa samtidig som det er fokus på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon.

Personalet skal:

- Være positive til barnas nysgjerrighet og undre oss sammen med dem
- Trekke frem likheter og ulikheter på en positiv måte
- Være gode rollemodeller
- Videreføre eksisterende tradisjoner knyttet til aktiviteter i forbindelse med høytider og markeringer gjennom året, som for eksempel Luciafeiring, nissefest, besøk i Skårer kirke, FN dagen, markere samefolkets dag osv.
- Være kjent med barnas bakgrunn, religion og tradisjoner
- Respektere barnas morsmål og ha et bevisst forhold til hvordan morsmålet brukes i barnehagen
- Presentere mat, musikk, språk og klær fra ulike land.

- Samarbeide med foreldrene og la de bidra hvis de har interesse av det.
- Under førstegangssamtale med nye foreldre snakke om familiens forhold til språk, religion og kultur.
- Mangfold synliggjøres ved kunst, flagg, bilder og sang, samt i utstyr og materialer

2.4 Barns medvirkning

Barnehagen ivaretar barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna får gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Barnekonvensjonen sier; Partene skal garantere at et barn, som er i stand til å danne seg egne synspunkter, gis retten til fritt å gi uttrykk for disse synspunktene i alle forhold som vedrører barnet. Barnets synspunkter skal tillegges behørig vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

I Barnehagelovens § 3 finner vi Barns rett til medvirkning. Barna skal gis mulighet til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagen, og aktivt ta del i planlegging og evaluering.

Barnehagens oppgave er å ta barn på alvor. Barn har best kompetanse på det å være barn i barnehage, og er med på å gi råd og nye innfallsvinkler som de ansatte bestreber seg på å få frem. Barna skal oppleve at deres innspill ofte fører til endring i barnehagen.

For å gi barn opplevelse av, og forståelse for at de kan være med å påvirke sin egen hverdag, er det viktig at de blir gjort oppmerksomme på hvilke valg de har og hva de har bestemt. En viktig del av et barns utvikling er det å lære å ta egne valg. De skal kunne se konsekvensene av valgene, uten at de dermed blir ansvarliggjort for konsekvenser som er utenfor deres evne til å forstå. Dette bidrar vi til i barnehagen.

Avhengig av alder, lar vi barna selv være med på å bestemme en del rundt dagligsituasjoner.

Det er også en viktig oppgave for de ansatte å lese og tolke innspill fra mindre barn, som ikke verbalt kan gi uttrykk for sine ønsker.

I tillegg har vi organisert det slik at vi den siste hele uken i måneden har «hvit uke». Med det mener vi en uke hvor vi ikke avholder møter eller andre organiserte aktiviteter. Det gir avdelingene mer ro, og åpner også for en større mulighet til å ta barnas innspill på alvor.

De ukene Dinosaurusbarna er samlet i en egen gruppe, har de øvrige avdelingene noe mindre program. Det gir en god mulighet til å gripe fatt ting barna er opptatte av, og gir bedre rom for lengre lekesequenser.

Personalet skal

- Respektere alle barn
- Lytte og lese barnas signaler
- Legge til rette for at barna kan ta valg og synliggjøre avgjørelsene de tar.
- Oppmuntre barna til å uttrykke sitt syn
- Evaluere dagen, aktiviteten eller turen sammen slik at barna kan sette sine egne ord på sine opplevelser

- Invitere til innspill fra barna ved planlegging og evaluering av ulike arrangementer som karneval, nissefest, aktivitetsdager m.m
- Gjennomføre planlagte barnesamtaler med Dinosaurus-barna

2.5 Barnehagens digitale praksis.

Barnehagens digitale praksis bidrar til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet støtter dette opp om barnas læringsprosesser. Det oppfyller også rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy er personalet aktive sammen med barna. Barnehagen utøver digital dømmekraft og bidrar til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Alle barn i dag er avhengig av en viss digital kompetanse. Det er viktig at de i barnehagen utvikler et sunt og naturlig forhold til bruken av digitalt utstyr. Barna skal ha kjennskap til bruk og lek med det ulike IKT utstyret vi har i barnehagen. Vi benytter digital lupe i utforskning og undring sammen med barna. De skal være kjent med bruken av smart-board og gjøre seg erfaringer med hvilke muligheter som ligger her. Barna bruker aktivt iPad til lek og læring og blir kjent med Salaby.

Det er viktig at personalet utøver digital dømmekraft når det gjelder informasjonssøk, har et bevisst forhold til opphavsrett og kildekritikk og ivaretar barnas personvern

Personalet skal:

- Inspirere til bruk av IKT og har felles krav og mål til arbeidet
- Personalet holder seg oppdatert om personvern og informasjonssikkerhet
- Bruke Smartboard til lek og læring
- Bruke Smartboard og Salaby i vårt arbeid med følelser

2.6 Barnehagens språkmiljø

Barnehagen er bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barns utvikling. Gjennom dialog og samspill støttes barna i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen anerkjenner og verdsetter barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk.

Alle våre barn skal utvikle språket sitt. Vi har barn med aner fra mange land og derved en stor andel barn som er to- eller flerspråklige. Vi opplever at ekstra søkelys på arbeidet med språklig utvikling og kompetanse er viktig for alle våre barn, enspråklige som flerspråklige.

Det er et viktig utgangspunkt for barn at de opplever å forstå og bli forstått. Alle barna skal erfare språklig glede, og gleden med å kommunisere med andre og bli forstått. Barna skal oppmuntres til språklig nysgjerrighet og interesse for ulike språk og uttrykksformer.

Personalet skal:

- Legge til rette for et variert språkmiljø
- Benytte rim, regler og eventyr fra andre land
- Bruke Polylingo – lydbøker på mange språk
- Bruke iPad med appen Språkkista og andre relevante apper
- Samarbeide med foreldrene, og benytte de ansattes språklige ressurser
- Observere barnas språk og tilrettelegge for individuell stimulering ut fra barnets forutsetning

- Gjennomføre språksamlinger i mindre grupper som for eksempel lesegrupper, lekegrupper, spillgrupper og dramatisering
- Bruke sitt eget språk tydelig i hverdagssituasjoner og være gode språklige rollemodeller. Sette ord til handling og gi barna språkdusjer
- Bruke daglige rutinesituasjoner som måltid, påkledning etc til å skape gode muligheter til samtale og språkstimulering

Vi bruker metodikk fra prosjektet "Ord-som-gror" (Lørenskog kommune) hvor vårt mål er at alle barna har et språk som kan uttrykke behov, følelser, tanker og kunnskap.

Vi har en egen språkansvarlig som inspirerer og motiverer de øvrige ansatte i barnehagen og sørger for at det er progresjon i arbeidet. I tillegg har hver avdeling én som tar et ekstra ansvar i språkstimuleringsarbeidet

2.7 Barnehagens psykososiale miljø

Barnas fysiske og psykiske helse fremmes i barnehagen. Barnehagen bidrar til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygger krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp.

Barnas selvfølelse støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehage legger aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.

Alle barn skal ha det trygt og godt i barnehagen. De skal bli sett, hørt, forstått, respektert og føle seg anerkjent for den de er. Barn utvikler seg når de er trygge og trives. Barnehagen skal være en trygg arena der barn skal støttes i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. De skal møte voksne som kan ivareta hvert enkelt barn ut ifra barnets forutsetninger og behov. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel og livsglede, og forebygge krenkelser og mobbing.

Barna i Rolvsrud barnehage skal oppleve tilhørighet til barnehagen og oppleve seg som en viktig del av fellesskapet. Det er nulltoleranse for mobbing og utestenging. Vi har utarbeidet en egen handlingsplan mot mobbing og vi har faste rutiner med tiltaksplaner som vi følger dersom vi skulle oppleve avvik.

Det er rom for ulikheter, og det er lov å snakke om det. I barnehagehverdagen skal barna oppleve voksne som ser og hører dem, og tar dem på alvor. De skal oppmuntres til å si sin mening, oppleve å bli tatt på alvor og samtidig lære å tolerere at andre kan mene noe annet.

Avdelingens mangfold er en kilde til glede og inspirasjon i hverdagen. Barna er kjent med samefolkets historie. Vi har fokus på hvert enkelt barn og fremhever barnets ressurser. På denne måten kan mangfoldet synliggjøres

Det er barnehagens oppgave å fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Vi skal synliggjøre variasjoner i verdier, kulturer, livssyn og språk, og mangfoldet i familier og levemønstre.

Personalet skal

- Reagere og handle på alle tilfeller der mobbing eller utestenging kan oppstå
- Være tilstedeværende, trygge og anerkjennende voksne
- Være deltakende voksne som er observante og fanger opp hvordan barna har det
- Invitere foreldre med i utarbeidelse av tiltak der uheldige episoder har oppstått.
- Gjennomføre refleksjonsgrupper og benytte praksisfortellinger

2.8 Forebygging av seksuelle overgrep

Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å observere og motta informasjon om barnas omsorg- og livssituasjon. Lørenskog kommune har utarbeidet en rutine som skal bidra til å forebygge seksuelle overgrep gjennom å skape trygge, sterke barn. Barnehagene jobber systematisk over tid for å bidra til at barn og unge får trygge og gode oppvekstforhold. Barn lærer om seksualitet, kropp og følelser og dette gir større mulighet for å kunne si ifra hvis de opplever krenkelser som for eksempel seksuelle overgrep. Barna lærer hva som er naturlig, hva som er rett og galt i forhold til egen og andres kropp, for å sette grenser for seg selv.

Rolvslud barnehage skal jobbe systematisk over tid for å bidra til at barna får trygge og gode oppvekstforhold.

Vi snakker om kroppsdeler og leser boka «Thomas og Kristine».

Barna lærer å sette grenser for seg selv ved å si stopp.

De eldste barna deltar i samtalegrupper hvor vi snakker om hvordan vi blir til, gode og vonde hemmeligheter og gode og vonde berøringer. I dette arbeidet benytter vi det pedagogiske opplegget som heter **Jeg er meg, min meg**

I tillegg arbeider vi for at tema kropp skal være naturlig, og noe vi kan få inn i hverdagsrutinene, som for eksempel på badet, når vi er i garderoben etc. Kropp skal være en naturlig ting. For at barna skal kunne sette grenser for seg selv, må de også ha kunnskap om hva som er normalt og naturlig.

2.9 Bærekraftig utvikling

Gjennom miljøarbeidet skal barna lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på jorden. Alle kommunale barnehager er Grønt Flagg-sertifisert. Grønt Flagg er en miljøsertifisering rettet mot barnehager og skoler. Formålet med sertifiseringen er å styrke bærekraftig utvikling gjennom miljøarbeidet.

Rolvrsrud barnehage er Grønt Flagg-sertifisert og re-sertifiseres hvert år

Barna i Rolvrsrud skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. De skal få en begynnende forståelse for hva et bærekraftig samfunn er, - der de får dekket sine behov uten å ødelegge for fremtidige generasjoners mulighet til å få dekket sine.

De skal gjøre seg erfaringer med gode valg vi kan ta for å øke muligheten for gjenbruk og dermed redusere avfall. Avdelingene har tema solidaritet og fellesskap, og setter søkelys på gleden over å dele, gjenbruke og minske kjøpepress på klær og leker

Rolvrsrud barnehage har utarbeidet egne miljøregler:

Forsøpling, avfall og kildesortering

- Vi rydder alltid med oss søppel når vi er på tur
- Vi kaster fra oss søppel i oppsatte søppelbeholdere
- Vi rydder turområdene våre for søppel
- Vi sorterer søppel: Restavfall, matavfall, papir, glass og metall og spesialavfall
- Alle avdelinger har miljøstasjoner
- Alle avdelingene har en bokashi-bøtte for matavfall som tømmes i en kompostbinge ute
- Vi tømmer søppelposene bare en gang om dagen

Reduksjon av plastbruk

- Vi bruker gjenbruksposer til å sende klær hjem fra barnehagen
- Alle tar av seg på beina når de går inn, ingen bruk av blå fotposer

Kjøkkenhage og økologisk dyrking

- Barna deltar i alle ledd i dyrkingen
- Barna deltar i daglig tilsyn og stell av planter og vekster i kjøkkenhage og kasser
- Barnehagen bruker alle planter og vekster i matlagingen

Biologisk mangfold

- Vi er varsomme og forstyrrer ikke insekter og dyr unødvendig

Forbruk, ressurser og fordeling

- Gjenbruk, det som kan brukes på nytt, bruker vi
- Vi bytter leker mellom avdelingene slik at lekene brukes av flere, og får «nytt liv» når de kommer tilbake på avdelingen
- Vi lager gjenbruk/byttestasjon i barnehagen for barneklær

Energi og klimaendring - inneklima

- Vi skrur av lys i rom vi ikke bruker
- Vi tar ladere ut av kontakter som ikke er i bruk
- Kort lufting, gjennomtrekk i 5 minutter

- Vi skrur av vannet når vi er ferdig å vaske oss slik at det ikke står og renner
- Vi lukker ytterdøra så varmen ikke slippes ut.

Friluftsliv og naturopplevelser – naturområder/uteområder

- Vi passer på naturen rundt oss. Vi rydder bort vårt eget rot og andres, som ikke hører hjemme i naturen
- Vi unngår å brette av friske greiner.
- Det skal ikke vises at vi har brukt skogen.
- Vi lar insekter være i fred.

Samfunnsansvar og bærekraft

- Vi samler inn penger til barnehagen vår på Sri Lanka

Sunt kosthold

- Vi tilbyr barna et sunt og godt kosthold
- Barna får frukt og grønnsaker hver dag til alle måltider
- Barna får tilbud om fisk som pålegg daglig og fisk til middag minst én gang i måneden
- Barna deltar i matlagingen og vi snakker om hva som er sunn mat
- Vi deltar i programmet til Sunnere Barn

Fysisk aktivitet

- Barna er ute hver dag
- Barna leker fysiske aktiviteter på fellesrommet
- Alle avdelinger går på tur en dag i uka
- Vi arrangerer skiskole for 5 åringene
- 5 åringene er på svømmekurs på våren
- Vi arrangerer vinter- og sommeraktivitetsdag for hele barnehagen

Transport

- Vi kjører kollektiv transport når vi skal på lengre turer
- Vi går til steder som ikke er for langt unna
- Vi snakker sammen om trafikkregler og er en trafiksikker kommune

Vann

- Vi lar ikke vannet renne lengre enn nødvendig når vi vasker fingrene
- Vi vannet planter
- Alle barna har sin egen kopp som de kan drikke av dersom de er tørste

2.10 Kosthold

Lørenskog kommune har en kostholdsplan. Målet er at kostholdsplanen bidrar til variert, sunt og bærekraftig kosthold.

Et sunt og variert kosthold er viktig for barn som er i vekst og utvikling og har høyt aktivitetsnivå. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. I Rolvsrud barnehage har vi fokus på kosthold og serverer 3 sunne måltider pr dag. Frukt og grønt er en naturlig ingrediens til alle måltider. Varm middag serveres 2 dager pr uke, i tillegg blir det laget varme retter på primus eller bål ute. Vi ønsker at barna får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av mat og veien fra mat til måltid.

Maten tilberedes på avdelingene og barna er med etter interesse. De lærer hvordan mat blir til med utgangspunkt i ulike råvarer. Vi bruker få ferdigprodukter.

Vi er en sukkerreduert barnehage og har sjelden søtsaker som kaker og is. Bursdager markeres uten å ha fokus på mat, i stedet har vi andre måter å sette bursdagsbarnet i fokus på.

Felles måltid hvor alle spiser det samme, gir også et godt utgangspunkt for utvikling av smak, tørre å prøve nye ting og få mangfold i tilbudet.

Vi har gode rutiner for å tilrettelegge for allergivennlig mat og serverer halal-mat når det er ønskelig.

Personalet skal:

- Sammen med barna tilberede sunne, varierte måltider
- Delta i måltidet sammen med barna og er gode rollemodeller
- Sørger for at måltidene også blir gode sosiale- og språklige situasjoner hvor barna stimuleres til å delta i samtaler, samt utvide sitt matrepertoar

2.11 Trygg i Barnehagen

Lørenskog kommune har deltatt i et forskningsprosjekt «Trygg før 3» sammen med forskere fra RBUP (Regionsenter for barn og unges psykiske helse) og BI hvor vi har samarbeidet om tiltak for å fremme barns emosjonelle, sosiale og kognitive utvikling i de daglige samspillsituasjonene i barnehagen. Resultatene fra prosjektet viser tydelig at kvaliteten på samspillet mellom ansatte og barn ble bedre gjennom Trygg før 3. De ansatte har blitt mer sensitive, blitt flinkere til å ta barnas perspektiv, til å regulere atferd på gode måter og de har blitt bedre på å støtte barnas språkutvikling, læring og utvikling.

Etter at prosjektet Trygg før 3 ble avsluttet, ønsker vi å implementere denne arbeidsmåten i alle våre barnehager. Denne satsningen kaller vi Trygg i barnehagen. Trygg i barnehagen er en kvalitetssatsing for kommunale barnehager, i tråd med målsettinger i Strategisk plan 2018 – 2026 (Kvalitet i barnehage og skole). I barnehagen skal barn oppleve stimulerende miljø som oppmuntrer til lek, læring og mestring.

I Lørenskog kommune er det et mål at alle barnehagene skal være høykvalitetsbarnehager.

Trygg i barnehagen handler om økt kompetanse hos ansatte om hvilken betydning gode relasjoner mellom ansatte og barn har for barnas utvikling og læring. Satsingen er et samarbeid med Pedagogisk Psykologisk Kontor som bidrar med god og bred faglig kompetanse. I arbeidet med Trygg i barnehagen får personalet felles kompetanseheving og de blir observert for å vurdere kvalitet på samspill i daglige situasjoner. Det blir i etterkant av observasjonene gitt tilbakemelding og veiledning til personalet. Kvalitetsmålet heter

Classroom Assessment Scoring System (CLASS) og gjennomføres av utdannede og sertifiserte pedagoger som er ansatt i kommunen.

Trygg i barnehagen er en kvalitetssatsing som gjør de ansatte mer sensitive, flinkere til å ta barnas perspektiv, til å regulere atferd på gode måter og bedre på å støtte barnas språkutvikling, læring og utvikling. Hovedformål er å sikre høykvalitetsbarnehager og et likeverdig tilbud av høy kvalitet til alle barn.

I Rolvsrud barnehage har vi det siste året jobbet med domenet Emosjonell støtte. Alle avdelingene har hatt observatører på besøk som har rapportert tilbake til oss. To pedagogiske ledere og styrer har vært på egen opplæring og de pedagogiske lederne er nå sertifiserte til å foreta observasjoner i egen og andres barnehager.

Domenet **Emosjonell støtte** har dimensjonene

- Positivt klima
- Negativt klima
- Ansattes sensitivitet
- Ta barns perspektiv

Vi har hatt veiledningsgrupper med utgangspunkt i praksisfortellinger fra egne erfaringer.

I 2024 har vi startet med neste domenet, - **Organisering og struktur**. Her er dimensjonene

- Veiledning og reguleringsstøtte
- Produktivitet
- Tilrettelegging for læring og utvikling.

Høsten 2024 vil vi gå i gang med det siste domenet: **Læringsstøtte** med dimensjonene

- Utvikling av tenking og forståelse
- Kvalitet på tilbakemeldinger
- Språkstøtte

Lenke til:

Trygg i barnehagen – en satsing på kvalitet for barnehagene i Lørenskog kommune.

https://www.lorenskog.kommune.no/_f/p71/ib319e636-f9db-4bb4-b68b-a5cd88666f86/barnehagebrosjyre-002.pdf

2.12 Trafikksikkerhet i Lørenskogbarnehagene

Barn har rett på en trygg og god oppvekst, der trafikksikkerhet inngår. Trafikksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller for den oppvoksende generasjon. Barn er trafikanter hver dag, enten som passasjer, fotgjenger og etter hvert syklist. I rammeplanen står det «Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt.» Det betyr at trafikksikkerhet blir en tydeligere del av barnehagehverdagen.

I vårt arbeid med trafikksikkerhet benytter vi oss av et pedagogisk opplegg med Tarkus i det direkte arbeidet med barna og vi leker oss med refleks og lommelykt. I tillegg har vi utarbeidet egne rutiner for barnegrupper på tur. Disse gir klare retningslinjer for hvordan vi forholder oss ute i trafikken for både å sikre barna, samt drive holdningsskapende og opplærende arbeid.

Veileder for Trafikksikker kommuner

3. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning på disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Vi har følgende planleggingsrutiner:

- Morgenmøte hver dag med en representant fra hver avdeling hvor vi gjennomgår dagens planer og vurderer en eventuell omorganisering av personalet
- Jevnlige avdelingsmøter hvor vi planlegger det pedagogiske arbeidet på avdelingene
- Leder møte ukentlig hvor det pedagogiske grunnlaget og barnehagens drift planlegges
- Planleggingsdager 5 dager pr år og jevnlig personalmøter som gir mulighet til faglig fordypning, utvikling og langsiktig planlegging
- Ulike komiteer planlegger tradisjoner og merkedager
- Personal møte hvor vi evaluerer året og legger planer for kommende år
- Møte i SU hvor budsjett og planverk gjennomgås og evalueres.

Vi dokumenter vårt arbeid på følgende vis:

- Ulike observasjonsskjemaer i forhold til å registrere barns utvikling
- Periodeplaner. Vi lager en periodeplan hvor foreldrene kan følge med på hva som skjer og personalet har en konkret plan å vise til i sitt arbeid. Denne utarbeides for hvert kvartal. Alle avdelingene evaluerer etter endt periode.
- Det sendes ut en månedsplan fra hver avdeling, og ukentlig informasjon/evaluering
- Muntlige tilbakemeldinger til foreldrene om hvordan barnets dag har vært.

- Vigilo er kommunikasjonsplattformen vi benytter i forhold til hjemmene
- Mail
- Informasjon henges opp på avdelingene i tillegg til Vigilo

Evalueringsarbeidet pågår jevnlig hele året.

Barnegruppen og enkeltbarnets utvikling og trivsel gir oss et bilde av kvaliteten på vårt arbeid. For å kunne vurdere dette, må vi observere og vurdere jevnlig. Systematisk vurderingsarbeid legger grunnlaget for utvikling og læring.

I forkant av utarbeidelse av årlige planer, må virksomheten evalueres slik at nye planer bygger på resultatet av tidligere planer. Slik kan vi oppnå utvikling og progresjon. Den enkelte avdelings personal har jevnlig møter. Der vurderer avdelingspersonalet under ledelse av pedagogisk leder den daglige driften og barnas trivsel og utvikling.

Lederteamet har ukentlige møter hvor det settes av tid til vurdering av den pedagogiske plattformen og den helhetlige driften. Herunder aldershomogene grupper og annet felles program. Vi bruker også personalmøter og planleggingsdager til vurderingsarbeidet.

Komiteer som har ansvar for fellesarrangement, har også ansvar for å foreta en evaluering i etterkant som gir utgangspunkt for gjennomføring av neste års arrangement. Vi har foreldremøter og brukerundersøkelser hvor foreldrene inviteres til å gi innspill i evalueringsarbeidet.

I tillegg blir barnas synspunkt vektlagt, se punktet "Barns medvirkning". Dette gjøres ved barnesamtaler og ved å være lydhøre for barnas reaksjoner og uttalelser.

Barn med ekstra behov

I dag har vi 95 barn i Rolvsrud barnehage hvor alle er unike og har sine særegne behov. Barn kommer i faser og spesielle livssituasjoner som gjør at de har behov for ekstra omsorg og støtte. I nært samarbeid med foreldrene kommer vi frem til hvordan vi skal håndtere dette. Vi setter av ekstra tid til å følge opp barn der det er behov.

Vi har pr i dag flere barn som har spesielle utfordringer i utviklingen av språk, atferd eller motorikk og som krever at vi voksne gir ekstra oppfølging. Vi har derfor tilsatt tilleggsressurser for å kunne imøtekomme dette.

Det er viktig at alle barn, uansett behov og bakgrunn blir møtt med respekt og bekreftende holdninger. Vårt mål er at alle skal ha mulighet til å utvikle vennskap og ha like muligheter til et godt liv senere.

4. Samarbeid

4.1 Samarbeid hjem og barnehage

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Betegnelsene «hjemmet» og «foreldrene» omfatter også andre foresatte. Foreldresamarbeidet skjer på individnivå, på gruppenivå og gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen har alltid barnets beste som mål.

Foreldrerådet fremmer foreldrenes fellesinteresser og bidrar til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget er et rådgivende, kontaktskapende og samordnet organ.

Rolvslrud barnehage er svært opptatt av å ha et åpent og nært samarbeid med alle foreldre. Det er foreldrene som kjenner eget barn best. I dette arbeidet er tillitt avgjørende. Foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

Personalet skal:

- Legge til rette for en åpen og god dialog. Foreldrene skal vite at de kan gripe fatt i personalet dersom det for eksempel skulle oppstå situasjoner hvor de er usikre på hva som har skjedd, er uenige i måten vi jobber på, eller har andre ting de ønsker å ta opp.
- Utnytte den daglige kontakten i forbindelse med bringe- og hentesituasjonene, som er det viktigste leddet i samarbeidet med foreldrene. Her kan vi gi hverandre viktig informasjon som for eksempel spesielle opplevelser barnet har hatt, konflikter det har vært oppe i, nattesøvn, matlyst m.m.
- Invitere til foreldresamtaler. Vi vil ha minst en samtale i løpet av barnehageåret. Under samtalen kan vi utveksle erfaringer om hvordan barnet har det i barnehagen og hjemme. Vi kan også sette opp felles mål for hva vi ønsker å jobbe med i forhold til barnet.
- Avholde foreldremøter. Vi har temamøte på høsten og et møte for nye foreldre som avholdes i juni. På møtene vil vi ta opp generelle og praktiske spørsmål som gjelder alle barn, sentrale temaer vedrørende oppdragelse mm.
- Samarbeide med FAU. Alle foreldrene i barnehagen utgjør et foreldreråd. 10 foreldre utgjør foreldrenes arbeidsutvalg - FAU. Disse kan i stor grad bestemme sine arbeidsoppgaver selv, og vi ønsker gjerne et samarbeid. FAU skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.
- Ha et aktivt og godt arbeid i SU – Samarbeidsutvalget. Barnehagens samarbeidsutvalg består av to personalrepresentanter, to foreldrerepresentanter og to politikere. Styrer i barnehagen innkaller til og leder SU-møtene. Hun har uttalerett, men ikke stemmerett. Saker som blir tatt opp i SU er budsjettet og

behandling av årsplan/virksomhetsplan. Det kan også være andre saker som dukker opp og som krever gjennomgang i SU.

4.2 Overganger

For tilvenning i barnehagen følger vi Lørenskogmodellen. Lørenskogmodellen beskriver hvordan barnehagene i samarbeid med foresatte tilrettelegger for en trygg og god barnehagestart for barna. Lørenskogmodellen består av minimum 5-dager med foreldreaktiv tilvenning. Tilvenningen er organisert på en slik måte at barna får etablere en trygg relasjon til en voksen i barnehagen, før barnet skal være i barnehagen uten foresatte. Arbeidet knyttet til Lørenskog modellen og foreldreaktiv tilvenning i barnehagen, kan du lese mer om [her](#).

4.3 Tverrfaglig samarbeid i barnehagen

Barne- og ungdomsfaglige møter

Barnehagen tilbyr tverrfaglig bistand til barn og familier. Representanter fra helsestasjonen, pedagogisk psykologisk kontor (PPK), barnevernet og barnehagen representerer det tverrfaglige samarbeidssystemet, har månedlige møter i barnehagen etter fast møteplan. Det tverrfaglige samarbeidet skal ivareta barn som ikke trives, eller hvis det er bekymringer knyttet til utvikling hos barnet. Initiativ til å ta opp saker kan tas av foreldrene selv eller av barnehagepersonalet.

Vi har et nært samarbeid med PPK/PPT, pedagogisk psykologisk kontor/ pedagogisk psykologisk tjeneste, i forhold til barn som har spesielle utfordringer. Vi er glade for at de både jobber med enkeltbarn og gir veiledning til personalet. Hver 6 uke gjennomføres det **Barne- og ungdomsfaglige møter**. Dette er et møte som gjennomføres i alle barnehager og skoler i Lørenskog kommune. Dette er et lavterskeltilbud hvor vi prøver å finne gode løsninger for det enkelte barn. Ønske om et slikt møte kan fremmes av foreldrene, eller av de ansatte.

5. Arbeidsmåter, progresjon og fagområdene hånd i hånd

Progresjonsplanene beskriver hvordan barnehagen jobber med de syv fagområdene i rammeplanen. Barnehagen ser fagområdene i sammenheng og legger til rette for arbeidsmåter som bidrar til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir muligheter for å få tilført nye erfaringer og opplevelser. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna utvikler seg, lærer og opplever fremgang. Barnehagen legger til rette for at barn i alle aldersgruppene får varierte leke- aktivitets- og læringsmuligheter.

Det er viktig for oss å imøtekomme det enkelte barnet ut fra modning, utvikling og forutsetning. Vi har barn mellom 1 og 6 år på alle avdelingene og kan følge barnets utvikling i opptil fem år. Vi har et ansvar for å tilrettelegge for alle, slik at de møter passe utfordringer og kan utvikle seg på alle områder. Med dette aldersspennet har barna gode forutsetninger for å finne noen de kan strekke seg etter og noen de kan utvikle seg i takt med.

Barna deles ofte inn i mindre grupper ut ifra interesser, modning og forutsetninger.

Vi har også aktiviteter i rene aldersgrupper.

5.1 Progresjonsplan - fagområdene

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagen, og som bidrar til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Vi ser fagområdene i sammenheng og alle fagområdene er en gjennomgående del av barnehagens innhold. Vi tar utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene oppleves som en meningsfull, læringsrik og morsom del av barnas hverdag.

Barnehagen gir barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt og fagområdene vil sjelden opptre isolert.

Vi arbeider med syv ulike fagområder gjennom året;

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Etikk, religion og filosofi
- Antall rom og form
- Nærmiljø og samfunn

De syv fagområdene knyttes til både formelle og uformelle lærings situasjoner. Arbeidet med fagområdene tilpasses barnas alder, interesser, barnegruppens sammensetning og forutsetning. Progresjon er svært viktig med hensyn til tilrettelegging av aktivitetene og i arbeid med de ulike fagområdene. I og med at barn har ulike forutsetninger, velger vi å se på barnas modenhet og utviklingsnivå i stedet for alder. Det som passer for en 2 åring kan være det samme som passer for en 4 åring dersom barna er på likt nivå når det for eksempel gjelder språkforståelse og begrepsutvikling.

Kommunikasjon, språk og tekst

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Både den nonverbale og den verbale kommunikasjonen er viktig for å utvikle et godt muntlig språk. Å få varierte og rike erfaringer er avgjørende for å forstå begreper. Å samtale om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utviklingen av et rikt språk. Tekst omfatter både skriftlige og muntlige fortellinger, poesi, dikt, rim, regler og sanger. Viktige sider ved kulturoverføringen er knyttet til kommunikasjon, språk og tekst.

Vi har et eget "Ord som gror" rom som er tilrettelagt for språkstimuleringsarbeidet. Her har personalet jevnlig smågrupper med barn hvor det jobbes med konkrete i forhold til begreps trening. Vi har "Snakkepakken" som er et verktøy utarbeidet til språkstimuleringsarbeidet i barnehagen. Personalet er ellers bevisst på å bruke et tydelig språk i enhver situasjon eller aktivitet i barnehagen og jobber med bevisst begrepsutvikling.

Høytlesning, sang, teksts kaping og bruk av rim og regler er en naturlig del av arbeidet med språk, tekst og kommunikasjon.

Personalet benytter ulike kartleggingsverktøy for barn der det er bekymring i forhold til begrepsforståelse, aktivt ordforråd eller uttale. Se også punktet Språklig kompetanse.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Vi anser variert fysisk aktivitet, grovmotorisk og finmotorisk, både ute og inne, som avgjørende for barnas helse og utvikling. Personalet organiserer dagen slik at det er rom for allsidig fysisk aktivitet.

Vi legger stor vekt på friluftsliv og hver avdeling har minst én turdag i uken. Her får barna erfaringer med ulikt terreng og får varierte og allsidige utfordringer for kroppen. I fellesrommet har vi diverse utstyr som gir barna ulike grovmotoriske aktiviteter også inne.

Et sunt og variert kosthold er viktig for barn som er i vekst og utvikling og har høyt aktivitetsnivå. Mat og drikke som inntas i barnehagehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. På Rolvsrud har vi søkelys på kosthold og serverer 3 sunne måltider pr dag.

Jeg er meg, min meg

Lørenskog kommune har utarbeidet en rutine som skal bidra til å forebygge seksuelle overgrep gjennom å skape trygge og sterke barn. Rolvsrud barnehage skal jobbe systematisk over tid for å bidra til at barna får trygge og gode oppvekstforhold. Barna lærer seg å sette grenser for seg selv og får verktøy til å si i fra til en voksen hvis de opplever eller har opplevet noe som ikke føles riktig.

Kunst, kultur og kreativitet

Personalet jobber for at alle barna får muligheten til selv å være kreative og uttrykke seg gjennom kunst og kultur. Vi gir barna rikelige erfaringer og opplevelser gjennom året.

Vi har materiale som tegnesaker, maling, byggeklosser, leire, perler, bøker og utstyr tilgjengelig for barna på alle avdelingene. Barna får uttrykke følelser og hendelser, og får utløp for egen fantasi.

Gjennom voksenstyrte aktiviteter gir vi barna rom til sammen å oppleve kunst og kultur. Å skape noe felles styrker barnas samhörighet. Personalet er lyttende, nysgjerrige og motiverende ovenfor barnas uttrykksformer. Vi undrer oss og fantaserer sammen med barna. Bruk av sang og musikk i hverdagen er viktig for oss. Vi har musikkanlegg på fellesrommet som alle benytter seg av. Vi har samlingsstunder og flere instrumenter på huset. Personalet jobber også for at alle blir kjent med kunst og kultur fra det mangfold som finnes i barnehagen.

Barnehagen har et eget formingslager med rikelig materiale. Vi lar barna bli kjent med og bruke de ulike materialene gjennom året.

Vi benytter oss ellers av biblioteket og kulturhuset og noen av de tilbud som tilbys for barnehagebarn.

Natur, miljø og teknologi

Alle i barnehagen er ute hver dag og går på tur minst én gang i uken. Barnehagen har et eget lager med mye flott turutstyr. Vi har bl.a. lavvo, primus, stekehelle, kniver, gapahuk, forstørrelsesglass, tau, ved, grillkull og annet turutstyr som vi bruker på turene våre. Ved at vi bruker naturen i nærområdet og gir barna gode opplevelser, gir vi barna muligheten til å forstå samspillet i naturen og respektere den. Vi lærer barna å ta vare på naturen ved at vi plukker opp søppel etter oss når vi er på tur og at vi ikke ødelegger trær og vekster. Gjennom at vi går på tur i all slags vær, i alle årstidene, opplever barna undring og glede og lærer om planter, dyr, været og årstidene.

Vi bruker naturen som en inspirasjon til estetiske uttrykk, som for eksempel bilder/malerier og andre formingsaktiviteter. En spennende vår- og høstaktivitet er å så grønnsaker og plukke bær, noe som bidrar til at barna får en viss innsikt i produksjon av enkelte matvarer.

Vi gir også barna erfaringer med likheter og ulikheter, form, lengde og avstand, vekt og volum. De eldre barna får gjennomføre enkle eksperimenter med lyd, lys og mørke, farger, vekt, varme og kulde.

Antall, rom og form

Matematiske begreper som antall, rom og form er noe barna er opptatt av og som vi jobber mye med i barnehagen. Overalt møter vi tall, telling og antallsord i ulike former. Vi finner også ulike former i enhver sammenheng både inne og ute. Å sortere ut fra størrelse eller form er også spennende og bla. måltidene med borddekking etc. er en fin situasjon å bruke til dette.

Personalet legger til rette for at barna kan utforske og gjøre seg erfaringer med ulike begreper. Barna har varierte opplevelser i lek, hverdagsaktiviteter og planlagte samlinger der begrepene benyttes. Vi bruker materiell fra SMIL 😊 (Satsing på matematikk i Lørenskog) og har jevnlig Smil samlinger gjennom året.

I tillegg er vi bevisst på å jobbe med begrepene i lek og hverdagssituasjoner. Vi viser til "Smil-permen" for de som har lyst til å gå mer i dybden.

Etikk, religion og filosofi

Vi lager trivselsregler sammen med barna på avdelingene. De voksne viser seg som gode rollemodeller for barna ved å respektere og vise toleranse for hverandre. Ved konflikter eller andre vanskelige situasjoner kan vi bruke rollespill for å vise alternative løsninger.

Vi har mange ulike nasjoner representert i barnehagen. Dersom foreldre og barn ønsker det, pynter vi avdelingene med flagg og bruker samlingsstunder til å sette fokus på de ulike begivenhetene på de ulike nasjonaldagene. Foreldrene er viktige samarbeidspartnere i dette arbeidet.

Gjennom de gode samtalene undrer vi oss sammen om de ulike hendelsene vi opplever og erfarer i hverdagen. Etter turer har vi samtaler om ting vi har opplevd og erfart. Vi undrer oss sammen med barna gjennom barnesamtaler.

Nærmiljø og samfunn

Barnehagen er et fellesskap og fungerer som et eget lite samfunn. Dette er i mange tilfeller barnas første møte med en verden utenfor familien og vi gir barna mulighet til deltakelse og påvirkning av fellesskapet. På denne måten bidrar vi til at barna sosialiseres til det større samfunnet de skal delta i. Barna opplever at de er viktige deltakere i vårt lille samfunn og at alle er en del av fellesskapet, både på avdelingene, i gruppene og på hele huset.

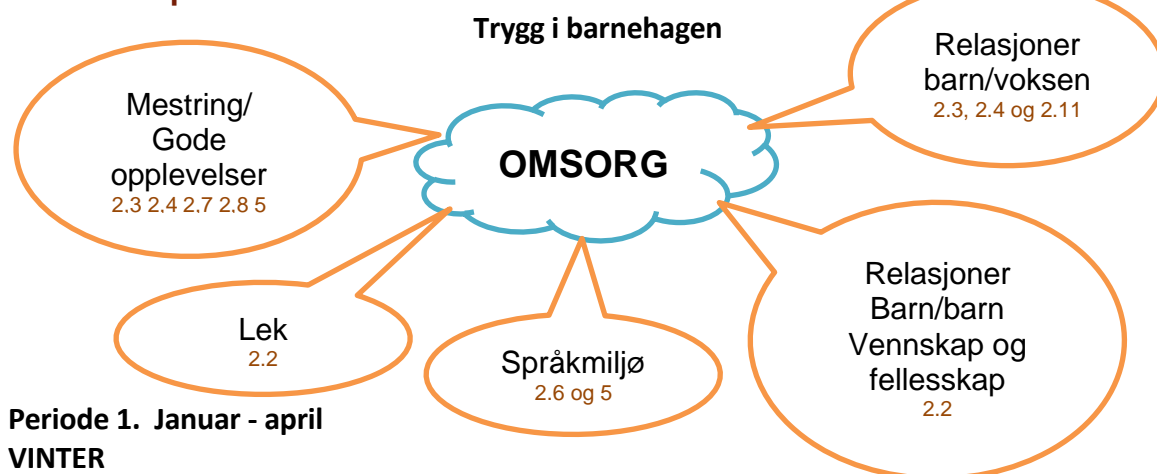
Vi er opptatte av at barna skal bli kjent i nærmiljøet og få nær tilknytning til vår kommune. Hver avdeling bruker skogen eller området rundt barnehagen som turmål. Vi bruker det lokalmiljøet har å by på, som for eksempel biblioteket, Skårer gård og Langvannet, og går ofte turer i barnas bo-miljø. Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med nærmiljø, samfunn og verden.

Vi har fokus på at barna får utfordringer og utviklingsmuligheter ut ifra sine forutsetninger og uavhengig av kjønn. Arbeidet med likestilling blir derfor viktig for oss.

Barnehagens egne progresjonsplan:

https://lorenskogkommune-my.sharepoint.com/personal/heg_lorenskog_kommune_no/Documents/Dokumenter/Progresjonsplan/Progresjonsplan%202023-2024%20Rolvrsrud%20barnehage.pdf

5.2 Periodeplan 2024

Periode 1. Januar - april

VINTER

- 1-2 år
  - Eksperimentere med snø og is
  - Eventyr med vinter som tema
  - Sanselek
- 3-6 år
  - Eksperimentere med snø og is
  - Dramatisere eventyr
  - Forberede til såing og dyrking av grønt

Periode 2. april – juli

GRØNT FLAGG

- 1-2 år
  - Vi jobber med sortering av avfall
  - Vårtegn og såing
  - Endringer i naturen
- 3-6 år
  - Gjenbruk og avfallssortering
  - Dyrking
  - Forandring i naturen

Periode 3. august – november:

VENNSKAP – RELASJONER - FELLESSKAP

- 1-2 år
  - Tilstedeværende, rause og tillitsskapende voksne, i møte med barnehagen
  - Nye, spede vennskap som bygges
- 3-6 år
  - Vi reiser til...
  - Samlingsstunder
  - Gode måltider med engasjerte voksne
  - Lekegrupper basert på vennskap og interesse

